

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM W III KWARTALE 2015 R.

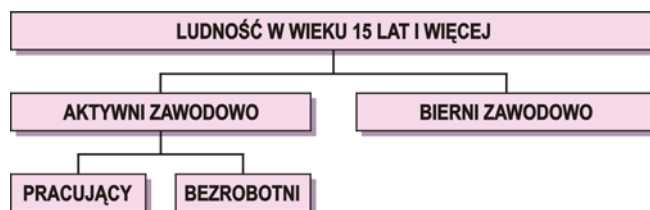
Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w województwie podlaskim jest prowadzone w ramach ogólnopolskiego programu badań statystycznych statystyki publicznej. Podstawowym celem badania jest uzyskiwanie bieżących danych o sytuacji na rynku pracy. Realizowane jest przy zastosowaniu metody reprezentacyjnej w cyklu kwartalnym. Podmiotami badania są osoby w wieku 15 lat i więcej będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Wyniki badania uogólniane są na populację generalną.

Do uogólnienia wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne, mające na celu dostosowanie populacji objętej badaniem do zaleceń EUROSTAT-u. Od III kwartału 2012 r. poza zakresem badania pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania przez okres 12 miesięcy lub więcej (do II kwartału 2012 r. było to 3 miesiące lub więcej).

Dane opublikowane w tym opracowaniu przedstawiają wyniki przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania wyników. W związku z wprowadzonymi zmianami, prezentowane wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z lat poprzedzających 2010 r.

W opracowaniu zaprezentowano dane wstępne. Z uwagi na opóźnienia w opracowaniu bieżących danych demograficznych za 2015 r. koniecznych do przygotowania aktualnego bilansu ludności, który jest podstawą opracowania wag do uogólnienia wyników z próby BAEL, ponownie wykorzystane zostały dane demograficzne wg stanu w dniu 31.12.2014 r. Opóźnienia w opracowaniu danych demograficznych z zakresu ruchu naturalnego są spowodowane wprowadzeniem przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nowego systemu rejestracji aktów stanu cywilnego oraz zasilania rejestru PESEL. Dodatkowo wystąpiły opóźnienia w przekazywaniu przez MSW danych o migracjach. W związku z tym — po skorygowaniu wag w oparciu o zaktualizowane szacunki demograficzne — prezentowane wyniki BAEL za II i III kwartał 2015 r. mogą ulec zmianie.

Z punktu widzenia statusu na rynku pracy, ludność w wieku 15 lat i więcej dzieli się – zgodnie z zaleceniami Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz EUROSTAT-u – na trzy podstawowe kategorie: pracujący, bezrobotni i bierni zawodowo. Pracujący i bezrobotni tworzą kategorię **aktywnych zawodowo**.

Pracujący – osoby w wieku 15 lat i więcej, które w badanym tygodniu wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem oraz te, które miały pracę, ale jej nie wykonywały (z powodu choroby, urlopu lub z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy oraz powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia).

Bezrobotni – osoby w wieku 15–74 lata pozostające bez pracy, aktywnie jej poszukujące oraz gotowe do jej podjęcia w ciągu kolejnych dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Bierni zawodowo – osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne.

Współczynnik aktywności zawodowej – udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia – udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia – udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się mężczyzn w wieku 18–64 lata i kobiety w wieku 18–59 lat.

*
* *

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania, zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi o wartości mniejszej niż 15 tys. W niniejszym opracowaniu w przypadku danych mniejszych niż 5 tys. nie podano konkretnych wartości ze względu na wysoki losowy błąd próby; w tablicach dane te zastąpiono znakiem umownym „.” (kropka).

Sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

W III kwartale 2015 r. w województwie podlaskim ogólna liczba ludności w wieku 15 lat i więcej wyniosła 939 tys., przy czym zbiorowość osób aktywnych zawodowo liczyła 531 tys., a biernych zawodowo – 408 tys.

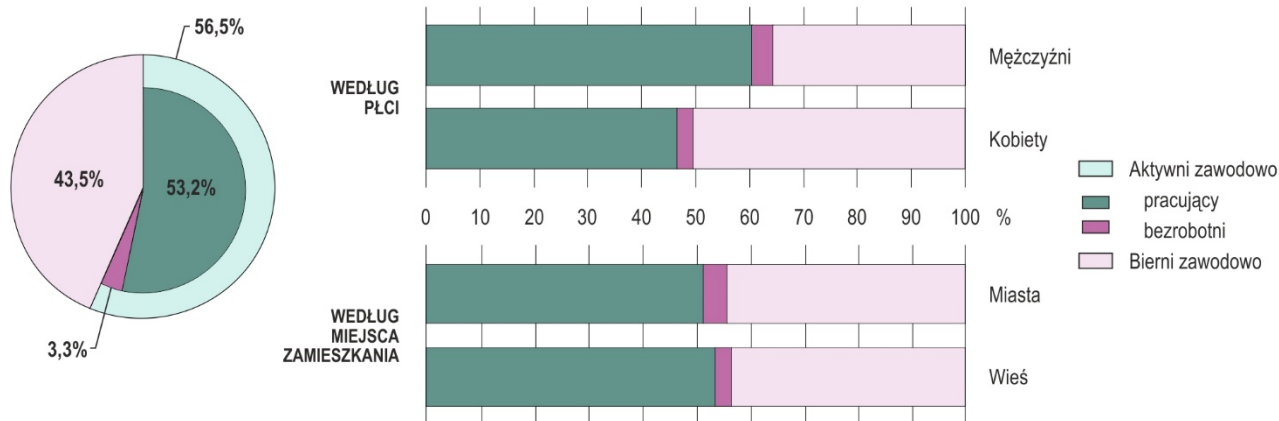
Tabl. 1. Aktywni i bierni zawodowo w III kwartale 2015 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
		razem	pracujący	bezrobotni	
w tysiącach					
Ogółem	939	531	500	31	408
Według płci					
Mężczyźni	455	293	275	18	163
Kobiety	484	238	225	14	245
Według miejsca zamieszkania					
Miasta	578	327	305	21	252
Wieś	361	205	194	10	156
Według wieku					
15–24 lata	130	42	34	7	89
25–34	161	139	129	10	23
35–44	158	140	135	6	17
45–54	148	125	120	5	24
55 lat i więcej	342	86	82	.	256
Według poziomu wykształcenia					
Wyższe	212	170	161	9	42
Policealne i średnie zawodowe	208	141	134	7	67
Średnie ogólnokształcące	99	47	43	.	52
Zasadnicze zawodowe	194	125	117	8	69
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	227	49	45	.	178

W porównaniu z poprzednim kwartałem zaobserwowano zwiększenie zbiorowości aktywnych zawodowo o 15 tys. (o 2,9%), natomiast liczebność populacji biernych zawodowo utrzymała się na zbliżonym poziomie. Wśród aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 6 tys. (o 16,2%) liczba osób bezrobotnych, natomiast zwiększyła się o 20 tys. (o 4,2%) zbiorowość pracujących.

W stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, podobnie jak w ujęciu kwartalnym, zanotowano wzrost liczebności grupy aktywnych zawodowo – o 32 tys. (o 6,4%), zaś liczba biernych zawodowo nie uległa znaczącej zmianie. W omawianym okresie wśród aktywnych zawodowo zwiększyła się o 41 tys. (o 8,9%) zbiorowość pracujących, podczas gdy liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 9 tys. (o 22,5%).

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ W III KWARTALE 2015 R.

AKTYWNI ZAWODOWO

Współczynnik aktywności zawodowej w III kwartale 2015 r. ukształtował się na poziomie 56,5%, co oznacza, że na 100 osób w wieku 15 lat i więcej przypadało 57 osób aktywnych zawodowo. Wartość tego wskaźnika wzrosła zarówno w stosunku do poprzedniego kwartału (o 0,4 p. proc.), jak i w odniesieniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku (o 1,3 p. proc.).

Tabl. 2. Współczynnik aktywności zawodowej

Wyszczególnienie	2014		2015	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał	III kwartał
	w %			
O g ó ł e m	55,2	56,1	56,5	56,5
mężczyźni	63,6	64,3	64,4	64,4
kobiety	47,4	48,3	49,2	49,2
Miasta	55,3	55,8	56,6	56,6
Wieś	55,0	56,6	56,8	56,8

Wśród mężczyzn współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 64,4%, natomiast dla kobiet ukształtował się na niższym poziomie osiągając wartość 49,2%. W porównaniu z poprzednim kwartałem wskaźnik ten zwiększył się zarówno w grupie mężczyzn, jak i kobiet (odpowiednio o 0,1 p. proc. i o 0,9 p. proc.). Na przestrzeni roku wartość omawianego wskaźnika także wzrosła w obu analizowanych grupach. Wzrost udziału aktywnych zawodowo wśród mężczyzn w wieku 15 lat i więcej wyniósł 0,8 p. proc., zaś w analogicznej grupie kobiet – 1,8 p. proc.

Łączny udział pracujących i bezrobotnych w ogólnej populacji osób w wieku 15 lat i więcej mieszkających w miastach ukształtował się na poziomie 56,6%, natomiast wśród ludności wiejskiej wyniósł 56,8%. W stosunku do poprzedniego kwartału odnotowano wzrost wartości analizowanego wskaźnika zarówno wśród

mieszkańców miast, jak i wsi (odpowiednio o 0,8 p. proc. i 0,2 p. proc.). Na przestrzeni roku współczynnik aktywności zawodowej, podobnie jak w ujęciu kwartalnym, zwiększył się w przypadku osób zamieszkujących w miastach (o 1,3 p. proc.) oraz wśród ludności wiejskiej (o 1,8 p. proc.).

Analizując ludność województwa według wieku, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej zaobserwowano wśród osób z przedziałów wiekowych: 35–44 lata (88,6%), 25–34 lata (86,3%) i 45–54 lata (84,5%). Najmniejszy udział aktywnych zawodowo odnotowano w skrajnych grupach wiekowych, tj. wśród osób 55-letnich i starszych (25,1%) oraz w wieku 15–24 lata (32,3%).

Współczynnik liczony dla osób w wieku produkcyjnym wyniósł 75,7% i obniżył się o 0,2 p. proc. w porównaniu z poprzednim kwartałem, a w stosunku do III kwartału 2014 r. jego wartość wzrosła o 0,2 p. proc.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia ludności, najwyższą wartość omawianego wskaźnika (80,2%) stwierdzono w grupie osób posiadających wykształcenie wyższe, a najniższą (21,6%) w populacji osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego.

WSPÓLCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ I WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA

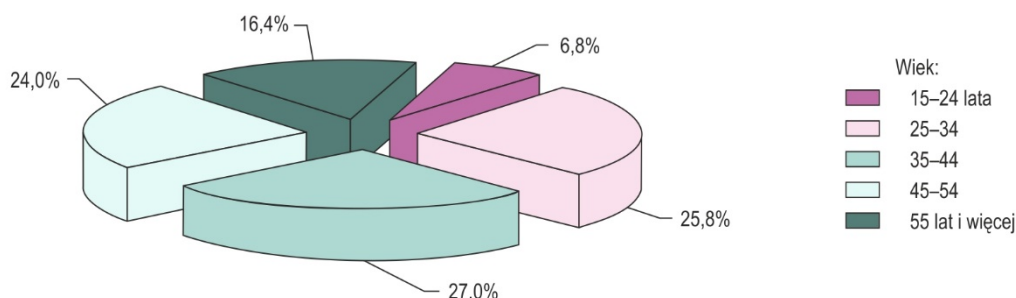

Pracujący

W III kwartale 2015 r. w województwie podlaskim było 500 tys. osób pracujących. W stosunku do poprzedniego kwartału i na przestrzeni roku liczebność tej grupy zwiększyła się odpowiednio o 4,2% i 8,9%. Większość pracujących osób stanowili mężczyźni. Ich udział w omawianej zbiorowości wyniósł 55,0%. W ujęciu kwartalnym zaobserwowano wzrost liczby pracujących zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet – odpowiednio o 3,0% i 5,6%. Podobną tendencję odnotowano na przestrzeni roku, kiedy to zbiorowość pracujących mężczyzn zwiększyła się o 8,3%, a kobiet – o 9,8%.

Mieszkańcy miast stanowili 61,0% ogółu pracujących. W obu analizowanych okresach stwierdzono wzrost liczby pracujących zarówno zamieszkujących miasta, jak i tereny wiejskie. W porównaniu z poprzednim kwartałem liczebność populacji pracujących mieszkańców miast zwiększyła się nieznacznie, a mieszkańców wsi – o 9,0%. W skali roku liczba pracujących w grupach wyodrębnionych według miejsca zamieszkania wzrosła odpowiednio o 4,8% i 15,5%.

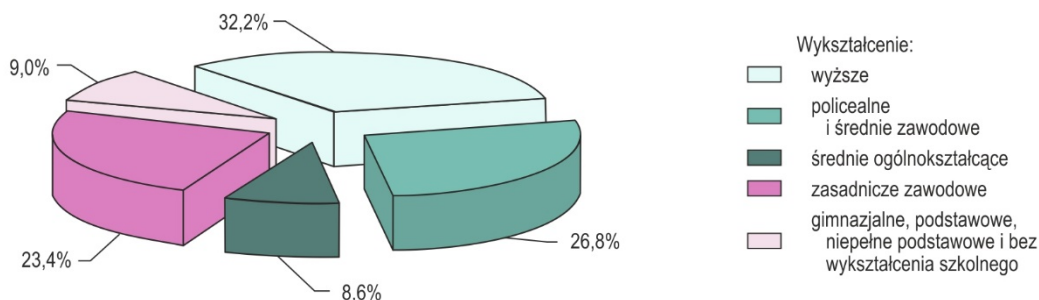
STRUKTURA PRACUJĄCYCH WEDŁUG WIEKU W III KWARTALE 2015 R.

W strukturze pracujących według grup wiekowych największe udziały należały do osób w wieku 35–44 lata (27,0%) oraz 25–34 lata (25,8%). Najmniej liczne były skrajne grupy wiekowe, tj. 15–24 lata oraz 55 lat i więcej. Ich odsetek w ogólnej liczbie pracujących wyniósł odpowiednio 6,8% i 16,4%.

Analiza pracujących w zależności od poziomu wykształcenia wykazała, iż największy udział, tj. 32,2%, stanowili wśród nich absolwenci szkół wyższych, 26,8% to osoby po szkołach policealnych i średnich zawodowych, a 23,4% – osoby legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym. Niewielki odsetek pracujących tworzyły osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 8,6%, oraz gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego – 9,0%.

STRUKTURA PRACUJĄCYCH WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W III KWARTALE 2015 R.

W III kwartale 2015 r. wskaźnik zatrudnienia dla ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej wyniósł 53,2% i w odniesieniu do poprzedniego kwartału wzrósł o 1,0 p. proc., a w stosunku do analogicznego kwartału

Tabl. 3. Wskaźnik zatrudnienia

Wyszczególnienie	2014		2015	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał	III kwartał
w %				
Ogółem	50,8	52,2	53,2	53,2
mężczyźni	58,9	59,9	60,4	60,4
kobiety	43,3	44,9	46,5	46,5
Miasta	50,4	51,4	52,8	52,8
Wieś	51,4	53,6	53,7	53,7

2014 r. – o 2,4 p. proc. W omawianym okresie wskaźnik zatrudnienia, podobnie jak współczynnik aktywności zawodowej, osiągnął wyższą wartość w grupie mężczyzn (60,4%) niż wśród kobiet (46,5%). Na przestrzeni kwartału wzrost analizowanego wskaźnika zaobserwowano zarówno w przypadku mężczyzn (o 0,5 p. proc.), jak i kobiet (o 1,6 p. proc.). W skali roku wskaźnik zatrudnienia także zwiększył się w obydwu grupach wyodrębnionych według płci (odpowiednio o 1,5 p. proc. i 3,2 p. proc.).

Wskaźnik zatrudnienia liczony dla grup ludności wyodrębnionych według kryterium miejsca zamieszkania zwiększył się w ujęciu kwartalnym – o 1,4 p. proc. wśród mieszkańców miast i o 0,1 p. proc. wśród za-

mieszkujących tereny wiejskie. Na przestrzeni roku kierunek zmian był taki sam; wskaźnik zatrudnienia wzrósł o 2,4 p. proc. w przypadku ludności miejskiej i o 2,3 p. proc. – wśród mieszkańców wsi.

W omawianym kwartale wskaźnik określający udział pracujących w ogólnej liczbie osób w wieku 15 lat i więcej ukształtował się na zróżnicowanym poziomie w zależności od grupy wiekowej. W przypadku osób należących do przedziałów wiekowych pomiędzy 25 a 54 lata jego wartość przekroczyła 80%, natomiast w skrajnych grupach wiekowych była znacznie niższa i dla osób w wieku 15–24 lata wyniosła 26,2%, a w grupie osób 55-letnich i starszych – 24,0%. Na przestrzeni kwartału największa zmiana nastąpiła w grupie osób w wieku 45–54 lata, wśród których wskaźnik zatrudnienia wzrósł o 2,5 p. proc. W ujęciu rocznym zaobserwowano większe zmiany wartości omawianego wskaźnika. Najwyższy jego wzrost dotyczył osób w przedziale wiekowym 15–24 lata (o 5,7 p. proc.), następnie w wieku 45–54 lata (o 5,2 p. proc.), a najniższy zanotowano w grupie osób w wieku 55-letnich i starszych (o 0,9 p. proc.). Wśród osób w wieku 25–34 lata wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się (o 0,2 p. proc.), natomiast w grupie osób w wieku 35–44 lata jego wartość nie uległa zmianie.

Dla osób w wieku produkcyjnym wskaźnik zatrudnienia w III kwartale 2015 r. osiągnął poziom 71,1% i zwiększył się zarówno w stosunku do poprzedniego kwartału jak i na przestrzeni roku odpowiednio o 0,8 p. proc. i 1,9 p. proc.

W analizowanym kwartale najwyższy wskaźnik zatrudnienia odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym (75,9%). Pracowała także więcej niż połowa osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (64,4%) oraz zasadniczym zawodowym (60,3%). Najniższy wskaźnik zatrudnienia (19,8%) wystąpił wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym. Na przestrzeni kwartału wzrost wskaźnika dotyczył prawie wszystkich populacji wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia. Wyjątkiem były osoby legitymujące się wykształceniem wyższym, dla których wartość wskaźnika zatrudnienia obniżyła się (o 1,5 p. proc.). Największa zmiana udziału pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej dotyczyła osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (wzrost o 1,8 p. proc.). W ujęciu rocznym wskaźnik ten wzrósł we wszystkich grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia. Największy wzrost (o 3,2 p. proc.) dotyczył osób o najniższych kwalifikacjach, tj. posiadających wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego.

W III kwartale 2015 r. liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących wyniosła 878. Było to o 41 osób mniej niż odnotowanego w poprzednim kwartale, natomiast w analogicznym kwartale 2014 r. na 1000 osób pracujących przypadało 969 osób bezrobotnych i biernych zawodowo.

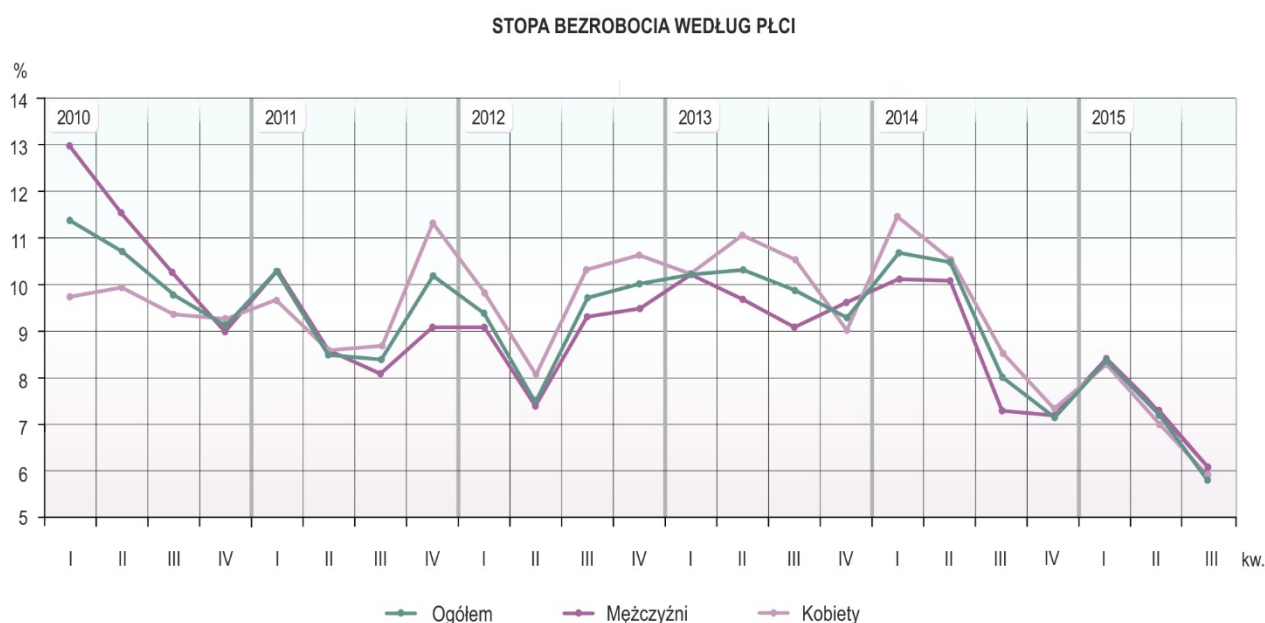
Bezrobotni

W III kwartale 2015 r. liczba osób bezrobotnych ukształtowała się na poziomie 31 tys. i była niższa od zanotowanej w poprzednim kwartale oraz w analogicznym okresie ubiegłego roku odpowiednio o 6 tys. (o 16,2%) i 9 tys. (o 22,5%). W ujęciu kwartalnym nastąpiły niewielkie zmiany liczebności grup bezrobotnych wyodrębnionych ze względu na płeć. Na przestrzeni roku zmniejszyła się liczba bezrobotnych kobiet (o 5 tys., tj. o 26,3%), natomiast liczba bezrobotnych mężczyzn nie uległa znaczącej zmianie.

Analiza omawianej zbiorowości według miejsca zamieszkania wykazała, że w porównaniu z poprzednim kwartałem nastąpił spadek liczby bezrobotnych mieszkańców miast (o 5 tys., tj. o 19,2%), podczas gdy na wsi ich liczba nie zmieniła się. W ujęciu rocznym odnotowano także bardziej znaczące zmniejszenie liczby osób bezrobotnych mieszkających w miastach (o 6 tys., tj. o 22,2%), niż na wsi, gdzie zmiany były niewielkie.

Biorąc pod uwagę wiek bezrobotnych, stwierdzono, że w omawianym kwartale najliczniejszą zbiorowość tworzyły osoby należące do przedziału wiekowego 25–34 lata, które stanowiły aż 32,3% ogółu bezrobotnych. Najmniejszy odsetek dotyczył osób 55-letnich i starszych. Udziały pozostałych grup wyodrębnionych pod względem wieku ukształtowały się na poziomie od 16,1% do 22,6%.

W ogólnej liczbie bezrobotnych najwięcej osób legitymowało się wykształceniem wyższym (29,0%). Mniejszy odsetek tworzyły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i bez wykształcenia kierunkowego (po 25,8%) oraz osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (22,6%).

Stopa bezrobocia w III kwartale 2015 r. osiągnęła poziom 5,8% i zmniejszyła się o 1,4 p. proc. w stosunku do poprzedniego kwartału oraz o 2,2 p. proc. na przestrzeni roku. W ujęciu kwartalnym analizowany

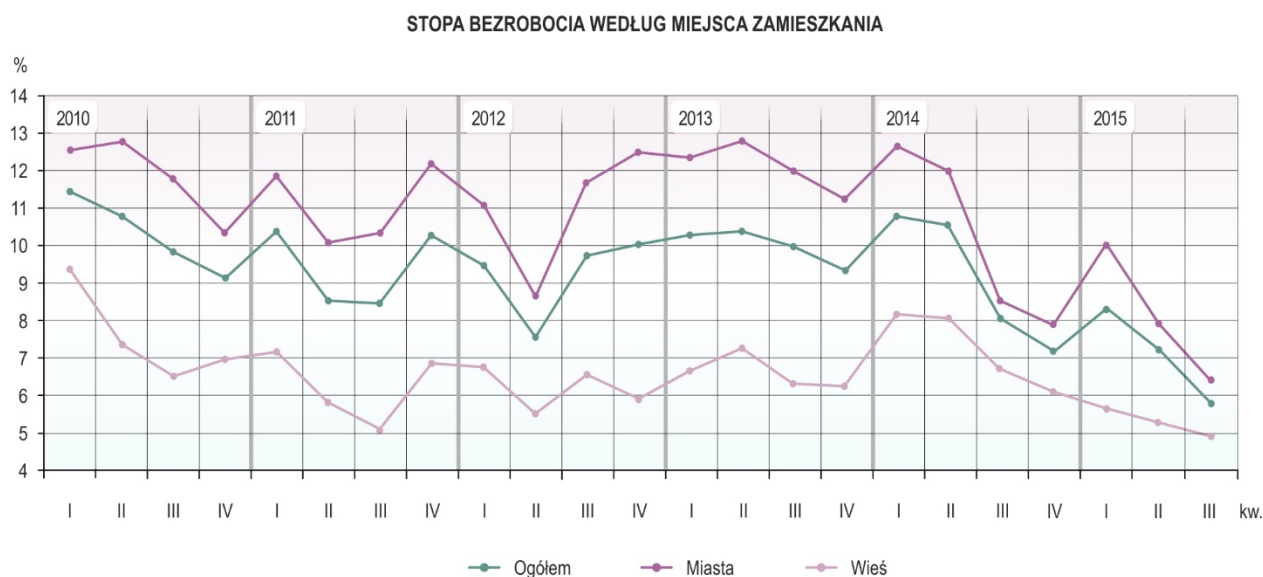
Tabl. 4. Stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	2014	2015	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał
	w %		
Ogółem	8,0	7,2	5,8
mężczyźni	7,3	7,3	6,1
kobiety	8,5	7,0	5,9
Miasta	8,5	7,9	6,4
Wieś	6,7	5,3	4,9

wskaźnik w grupie mężczyzn obniżył się o 1,2 p. proc., a wśród kobiet – o 1,1 p. proc. W skali roku spadek stopy bezrobocia dotyczył również obu populacji i wyniósł odpowiednio 1,2 p. proc. i 2,6 p. proc. W rezultacie tych zmian, analizowany wskaźnik w III kwartale 2015 r. wśród mężczyzn ukształtował się na poziomie 6,1%, a w grupie kobiet – 5,9%.

Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania ludności, w stosunku do poprzedniego kwartału większy spadek omawianego wskaźnika odnotowano wśród mieszkańców miast niż na terenach wiejskich (1,5 p. proc. wobec 0,4 p. proc.). W skali roku stopa bezrobocia zmniejszyła się zarówno w miastach (o 2,1%), jak i na wsi

(o 1,8 p. proc.). W analizowanym kwartale stopa bezrobocia w grupie osób zamieszkujących miasta wyniosła 6,4%, a wśród ludności wiejskiej – 4,9%.

W III kwartale 2015 r. w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy znajdowały się osoby najmłodsze (w wieku 15–24 lata), wśród których stopa bezrobocia wyniosła 16,7%, natomiast najniższą wartość omawianego wskaźnika (4,0%) zaobserwowano w grupie osób w wieku 45–54 lata. Udział bezrobotnych w populacji aktywnych zawodowo dla pozostałych przedziałów wiekowych kształtował się następująco: 4,3% – wśród osób w wieku 35–44 lata, 4,7% – w grupie osób mających 55 lat i więcej oraz 7,2% – w przypadku osób w wieku 25–34 lata.

Tabl. 5. Stopa bezrobocia według wieku

Wiek	2014		2015	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał	
w %				
15–24 lata	24,2	20,5	16,7	
25–34	9,6	5,9	7,2	
35–44	5,4	5,1	4,3	
45–54	7,6	5,8	4,0	
55 lat i więcej	3,7	8,3	4,7	

W stosunku do poprzedniego kwartału sytuacja na rynku pracy poprawiła się prawie we wszystkich grupach wyodrębnionych według wieku. Wyjątek stanowiły osoby w wieku 25–34 lata, wśród których analizowany wskaźnik wzrósł o 1,3 p. proc. Największy spadek stopy bezrobocia wystąpił w najmłodszej oraz nieco niższy – w najstarszej grupie wiekowej (odpowiednio o 3,8 p. proc. i 3,6 p. proc.). Wśród osób będących w wieku 45–54 lata stopa bezrobocia obniżyła się o 1,8 p. proc., natomiast w przedziale wiekowym 35–44 lata – o 0,8 p. proc. W skali roku odnotowano zmniejszenie analizowanego wskaźnika prawie we wszystkich wyodrębnionych grupach wiekowych. Największy spadek stopy bezrobocia, podobnie jak w ujęciu kwartalnym, dotyczył osób mieszczących się w przedziale wiekowym 15–24 lata (o 7,5 p. proc.), a w pozostałych nie przekroczył 3,6 p. proc. Wyjątek stanowiły osoby 55-letnie i starsze, wśród których omawiany wskaźnik wzrósł o 1,0 p. proc. w ujęciu rocznym.

W przypadku osób w wieku produkcyjnym wartość stopy bezrobocia ukształtowała się na poziomie 6,0% i zmniejszyła się zarówno w porównaniu z zanotowaną w poprzednim kwartale (o 1,2 p. proc.), jak i w odniesieniu do analogicznego okresu 2014 r. (o 2,1 p. proc.).

W III kwartale 2015 r. najniższy odsetek bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo zaobserwowano w grupie osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym; stopa bezrobocia dla

tej grupy wyniosła 5,0%. Najwyższą stopę bezrobocia (8,5%) zanotowano natomiast wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz nieco niższą (8,2%) w przypadku osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego. W omawianym okresie wartość stopy bezrobocia w grupie osób posiadających wykształcenie wyższe ukształtowała się na poziomie 5,3%, natomiast wśród absolwentów zasadniczych szkół zawodowych – 6,4%. W porównaniu z poprzednim

Tabl. 6. Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia	2014	2015	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał
	w %		
Wyższe	6,3	3,8	5,3
Policealne i średnie zawodowe	7,8	7,4	5,0
Średnie ogólnokształcące	7,0	12,5	8,5
Zasadnicze zawodowe	9,0	8,3	6,4
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	13,6	9,1	8,2

wszystkich grupach wyszczególnionych ze względu na poziom wykształcenia (od 1,0 p. proc. do 5,4 p. proc.). Wyjątek stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących, wśród których stopa bezrobocia wzrosła (o 1,5 p. proc.).

kwartałem omawiany wskaźnik zwiększył swoją wartość (o 1,5 p. proc.) wśród osób legitymujących się wykształceniem wyższym. W pozostałych grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia nastąpił spadek stopy bezrobocia (od 0,9 p. proc. do 4,0 p. proc.). W skali roku wartość omawianego wskaźnika obniżyła się prawie we

BIERNI ZAWODOWO

W III kwartale 2015 r. zbiorowość biernych zawodowo stanowiła 43,5% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. Odsetek ten zmniejszył się o 0,5 p. proc. w porównaniu z poprzednim kwartałem, a w odniesieniu do analogicznego okresu 2014 r. zanotowano jego spadek o 1,3 p. proc.

Tabl. 7. Bierni zawodowo

Wyszczególnienie	2014	2015	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał
	w tysiącach		
Ogółem	405	404	408
mężczyźni	156	158	163
kobiety	249	245	245
Miasta	258	260	252
Wieś	147	144	156

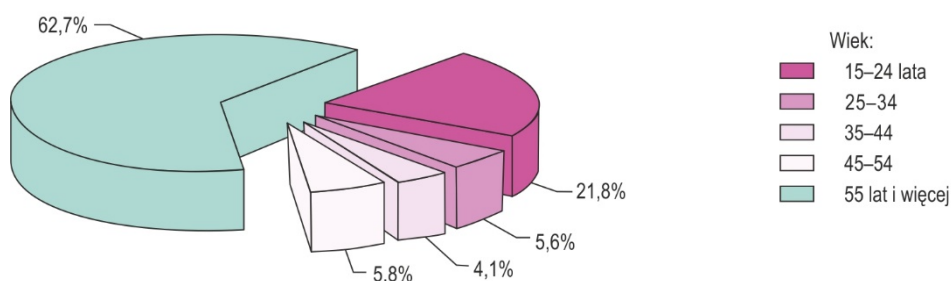
a w stosunku do analogicznego okresu 2014 r. zmniejszyła się o 1,6%. W omawianym kwartale zdecydowana większość biernych zawodowo to kobiety. Stanowiły one 60,0% ogółu analizowanej populacji, przy udziale kobiet w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej wynoszącym 51,5%.

W III kwartale 2015 r. większą część biernych zawodowo (61,8%) stanowili mieszkańcy miast. Zarówno na przestrzeni kwartału, jak i roku liczba nieaktywnych zawodowo zamieszkujących tereny miejskie zmniejszyła się (odpowiednio o 3,1% i 2,3%), natomiast na wsi zaobserwowano wzrost liczebności omawianej populacji (w ujęciu kwartalnym o 8,3%, a w skali roku o 6,1%).

Liczba biernych zawodowo uległa niewielkiemu zwiększeniu w obydwu omawianych okresach. Było to wynikiem wzrostu liczby biernych zawodowo mężczyzn (o 3,2% w stosunku do II kwartału 2015 r. i o 4,5% w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego). Liczba biernych zawodowo kobiet utrzymała się na takim samym poziomie jak w II kwartale 2015 r.,

Analiza struktury biernych zawodowo według wieku wykazała, że w omawianym kwartale 62,7% tej zbiorowości tworzyły osoby w wieku 55 lat i więcej, 21,8% to osoby najmłodsze w wieku 15–24 lata, zaś ludność niepracująca i nieposzukująca pracy z pozostałych grup wiekowych stanowiła łącznie 15,5% ogólnej liczby biernych zawodowo.

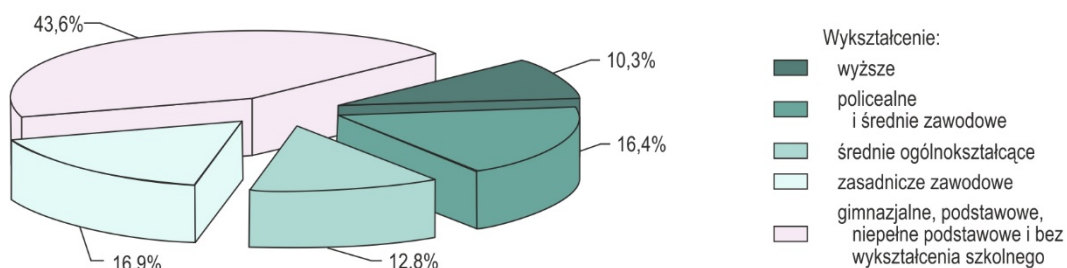
STRUKTURA BIERNYCH ZAWODOWO WEDŁUG WIEKU W III KWARTALE 2015 R.

Osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 40,4% ogółu ludności nieaktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej. Odsetek ten zwiększył się o 1,0 p. proc. w stosunku do zanotowanego w II kwartale 2015 r. i o 1,6 p. proc. w odniesieniu do analogicznego okresu poprzedniego roku.

W III kwartale 2015 r. największy odsetek biernych zawodowo (43,6%) tworzyły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz bez wykształcenia szkolnego, a najmniejszy (10,3%) – osoby legitymujące się wykształceniem wyższym. Udziały pozostałych grup wyodrębnionych według poziomu wykształcenia kształtowały się w granicach 12,8% – 16,9%.

STRUKTURA BIERNYCH ZAWODOWO WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W III KWARTALE 2015 R.

Główną przyczyną bierności zawodowej w III kwartale 2015 r. była emerytura. Stanowiła ona powód zakwalifikowania do omawianej zbiorowości dla 51,5% ogółu biernych zawodowo, natomiast 19,6% omawianej populacji to osoby nieaktywne głównie z powodu nauki i uzupełniania kwalifikacji zawodowych. Pozostałe najczęściej wymieniane jako główne przyczyny bierności zawodowej to choroba lub niepełnosprawność oraz inne powody osobiste lub rodzinne.

Opracowanie: Wydział Badań Ankietowych oraz Dział Opracowań Statystycznych w Podlaskim Ośrodku Badań Regionalnych.